

Σ 2341

Завод за проучавање
културног развита
-БИБЛИОТЕКА-

СРПСКИ ЈЕЗИК У НОРМАТИВНОМ ОГЛЕДАЛУ

50 одлука Одбора за стандардизацију српског језика

Приредили
Бранислав Брборић
Јован Вуксановић
Радојко Гачевић

Београдска књига
Београд, 2006

Сигнатура	T 2341
Инв. бр.	6827

НАПОМЕНЕ ПРИРЕЂИВАЧА

Одбор за стандардизацију српског језика основан је 12. 12. 1997. године у Српској академији наука и уметности у Београду. То је заједничко стандардолшко тело трију академија наука на говорном простору српског језика — Српске академије наука и уметности, Црногорске академије наука и уметности и Академије наука и уметности Републике Српске, осам филолошких/филозофских факултета с катедрама за српски језик (Београд, Бања Лука, Косовска Митровица, Крагујевац, Никшић, Ниш, Нови Сад и Источно [раније Српско] Сарајево), те још три упоришта српскога језика (Матица српска, Институт за српски језик САНУ и Српска књижевна задруга).

Оснивање *Одбора за стандардизацију српског језика*, како је то написао мр Бранислав Брборић, секретар Одбора од оснивања, „сведочи, без сумње, о нараслој свести да се језик, и без *наредбе* и *уредбе*, поготову *без уреди за језик*, може и мора стандардизовати и неговати. Ваљало би сада навести за који се модел стандардизације определило највише стручно тело на говорном простору српског језика, чија су матична подручја подједнако и Србија, и Црна Гора, и Српска, без обзира на то у којим се и каквим државним организацијама налазе те три *републике*. Тај је модел утврђен у Одлуци Одбора бр. 1, донетој 16. фебруара 1998. године...“ У тој одлуци каже се:

„Супротно неким очекивањима која полазе од друкчијих претпоставки, стандардизацијом се ништа не забрањује нити укида, а још мање 'спаљује' оно што постоји у људским главама и њиховим језичким творевинама, запамћених у књигама, часописима и новинама, на целулондним тракама, дискетама и компактним дисковима. Њоме се само утврђује распоред језичких јединица у јавној употреби, особито оној којој се придружују придеви *званична*, *службена* (употреба језика). Забранама би се могли постизати слабији учинци него аргументованим препорукама, јер огрешење о језичке норме, за разлику од кршења законских, не повлачи санкције. Међутим, особе које се одликују познавањем и поштовањем језичких норми могле би, у бољим друштвеним приликама, стицати више јавног угледа и других погодности, као, уосталом, и другде, нарочито у развијеном свету.“

Одлуке Одбора јесу интерни називи његових докумената који следе иза добро промишљених и обрађених језичких ситница и крупних десоница језичке стандардности а јавности се упућују као *савети, препоруке, регована, исправке, савови, закључци, налази, гледишта, мишљења* и сл., готово увек с одговарајућим образложењима.

Одбор за стандардизацију српског језика јесте нов оквир, али не и нова институција, оквир што обједињује највише институције науке, просвете и културе задужене за врхунску бригу о лику српскога језика на целокупном његовом говорном подручју. У циљу јавности рада и доступности сведочанстава о том раду ширем кругу посленика из науке и струке, јавног живота, просвете и јавних гласила, прихваћена је и подржана иницијатива Бранислава Брборића, секретара Одбора за стандардизацију српског језика, те Јована Вуксановића, секретара Комисије за праћење и истраживање правописне проблематике (Ком. бр. 5), и Радојка Гачевића, секретара Комисије за стандардни језик у школству, администрацији, издаваштву и јавним гласилима (Ком. бр. 8), да се једном годишње објаве *Списи Одбора*. Прва књига *Списа* изашла је 20. 10. 1988. године и уручена члановима Одбора и његових комисија на другој седници, одржаној 4. 12. 1998. године у просторијама САНУ, Кнез Михаилова 35/1 у Београду. У 2006. години, за девету седницу Одбора, припремљена је осма књига *Списа*. У *Списима I–VII, Језику данас*, гласилу Матице српске за културу усмене и писане речи, објављено је 50 одлука. Приређивачи су, поштујући жељу Бранислава Брборића, у ову књигу уврстили све одлуке. О томе је наставницима српског језика и књижевности и школским надзорницима на првом стручном скупу *Српски језик у реформи школе* (Аранђеловац, 15–16. март 2002. године) рекао следеће:

„Од школа и министарстава просв(ј)ете у Србији, Црној Гори и Српској зависи колико ће Одборови учинци стизати у школе. Одбор ће, мада његове моћи нису велике, настојати — када за то дође време, а то ће бити 2004. и 2005. године — да у засебној књизи објави првих 50 одлука и потруди се, уз помоћ каквог родољубивог дародавца, да ту књигу као поклон добију све основне и средње школе у трима матичним републикама српског језика. И, најзад, потрудиће се да она дође у руке много кога у дијаспори, на простору бивше СФРЈ и другде, у ближем и даљем иностранству, где се зна колико је важно чувати и неговати српски језик у годинама и деценијама које су пред нама, да кажем *вјекове вјекова* или *в(ј)еки вјеков*, како би се рекло у предсрпском српском језику, црквенословенском, и руске и српске редакције“ (из текста предавања, на захтев мр Јована Вуксановића, уредника едиције *Српски у свакој прилици* и приређивача зборника *Српски језик у реформи школе*, реконструисан по сћању, крајем децембра 2003. године).

Одбор је од свог оснивања претрпео ненадоднадиве губитке: умро је 1999. године академик Павле Ивић, чијом је заслугом основан Одбор и ко-

ји је био први његов председник, истина само годину дана; наредне, 2000. године, Одбор је изгубио још једног истакнутог лингвисту, проф. др Светозара Стијовића, члана двеју Одборових комисија — Комисије за историју језичког стандарда (Ком. бр. 6) и Комисије за стандардни језик у школству, администрацији, издаваштву и јавним гласилима (Ком. бр. 8). У 2005. години Одбор је остао и без свог секретара од оснивања мр Бранислава Брборића, најзаслужнијег за обављање организационих и административних послова, објављивање *Сјуса* Одбора и доношење његових досадашњих одлука, које се сада први пут налазе у књизи, на једном месту, доступне верујемо широком кругу корисника.

Бранислав Брборић је, с најближим сарадницима — Јованом Вуксановићем и Радојком Гачевићем, до сада припремио седам књига *Сјуса Одбора*, које остају трајно сведочанство не само о крупним питањима српског језичког стандарда, његове слојевитости и поливалентности него и сведочанство о ситуацијама језикословним — Картотека језичких недоумица и свега што је наметнуо језички и друштвени развој, као и комуникацијске потребе људи.

Приређивачи ове књиге и *Сјуса Одбора VIII* не прихватају неумитну чињеницу да међу њима физички нема више Бранислава Брборића, вољеног друга, племенитог и поштованог сарадника, саветника и учитеља, па ће наставити, у духовној вези с њим и трајној успомени на њега док год живе, да продуже, ако не могу стварно да га замене, дело које је започео из високе свести и оданости своме народу, његовом језику, традицији и историји. Искуство и знање које је својим најближим сарадницима оставио, искористили су приређивачи ове књиге да она буде на врхунском нивоу, као што је и целокупан рад и живот Бранислава Брборића, да оправда сва очекивања и постане, како је то он предложио, *огледало српског језика у светлу нормативистике*. Тако ћемо се на најбољи начин одужити Браниславу Брборићу и обрадовати све оне које је волео, познавао и ценио — велики број колега из лингвистичких кругова али и изван њих јер ће имати то задовољство да читајући ову књигу отклоне многе дилеме, усаврше своја сазнања о српском (националном) језику и тако чувају свој језик од заборављања, упуштености, одумирања и нестајања. Та општост језика, стандардизована (уређена) и функционално разуђена, сваком појединцу даје посебан статус у друштву, а промовише га и шире као члана цивилизованог света уопште.

Централни део књиге и њен најобухватнији део јесу одлуке Одбора за стандардизацију српског језика о језичким ситуацијама и стандардолошким приликама српског језика данас — у времену великих друштвених, државних и националних ломова, ратне и послератне стварности, државног и језичког раскола и коначно повратка српског језика на његов историјски назив и садржај, ослобођен веза и утицаја језичког стандарда пре свега хрватског језика, али и других утицаја или повратка на некадашњи заједнички,

српскохрватски језик. Из те активности Одбора може се закључити да ни су увек била присутна усколингвистичка питања јер се решавало и *друштвено, социолингвистичко, културно и пољитичко окружење језика*. О томе, у већ поменутом прилогу за зборник *Српски језик у реформи школе*, Бранислав Брборић каже следеће: „Неки озбиљни људи међу Србима жале за пропуштеним приликама да се некадашњи српски римокатолички и исламизирани народни огранци вежу за српску *националну и језичку идеју*. Неки иду чак толико далеско да оптужују Српску православну цркву како је она, наводно, крива што су се ти огранци уклопили у друге националне пројекте. Они као да жале што се СПЦ није залагала за *верски йлурализам* попут КПЈ, која, као што је познато — упркос вишедеценијском залагању за атеизам — није имала нарочитог успеха у борби за *брајтсйво и јединсйво исйојезичких и разнојезичких народа* ако јој је та борба уопште била стварна идеолошка матрица.“

Од Одлуке Одбора бр. 1, у којој се дају одговори на постављена питања о (1) решавању (*не*)*йосйојања идиома* и назива *босански језик*, (2) нормативној употреби речи *час* и *сајт* у српском језику и (3) називу језика јеврејског народа *јеврејски/хебрејски/ивриј* па до 50, у којој је реч о одговору на питање да ли је боље рећи *додајна* или *додајна вредносй*, било је много занимљивих и корисних прилога. Тако је у Одлуци бр. 11 (1999) упозорено на заврзламе око „босанског језика“ као „терминолошкој крупници“ од „далекосежног значаја“ и настојања да се тзв. трећа варијанта истог језика прогласи „засебним језиком“ (неодрживост придева/атрибута *босански* уз именицу језик). О томе се још једном расправљало у Одлуци бр. 36 када су заузети ставови о језику *Бошњака*, с посебним освртом на његов положај у основним и средњим школама Републике Српске. У Одлуци бр. 31 разрешене су *невоље око назива државне заједнице Србија и Црна Гора*. О *двоизговорносйи* српског језика и тзв. *укидању цјекавице* у Републици Српској донете су одлуке бр. 13, 37 и 38. О *језику Црногораца* донета је Одлука бр. 33, а *йрејоруке за усйавне одредбе језика* за Србију и Црну Гору дате су у Одлуци бр. 34 (2003). Одлукама бр. 13 и 14 (2000) Одбор се обратио јавности под насловом *Руђење срйске језичке кулйуре*, реагујући на иступања проф. др Милоша Ковачевића, члана Одбора. Одбор се оглашавао и посебним одлукама поводом значајних издавачких подухвата који су произашли из његовог окриља — Одлуком бр. 16 (2000. године) поводом објављивања *Обрајног речника срйскога језика* проф. др Мирослава Николића, члана Одбора. Око *йрецизирања и оснаживања йослова новог йравоисног йројекта* донете су одлуке бр. 23 и 44 (2001. и 2004. године). Одлукама бр. 25 и 43 (2002. и 2004. године) констатовано је да се књигама академика Ивана Клајна *Творба речи у савременом срйском језику (Део йрви: йрефиксација и комйозиција)* и *Творба речи у савременом срйском језику*

(Део други: суфиксација и конверзија) десио „значајан помак у односу на претходне радове и књиге из творбе речи“. О књизи *Семантичко-деривациони речник (Свеска I: Човек — делови њела)* у издању Филозофског факултета у Новом Саду, једног од оснивача Одбора, и у редакцији Даринке Гортан-Премк, председника Одборове Комисије за лексикологију и лексикографију, те Версе Васић и Љиљане Недељковић, донета је Одлука бр. 42, у којој се каже да је то „вишеструко корисна књига за науку и праксу“. За бољи статус националног језика и борбу против његовог недопустивог запемаривања, као и за далеко боље стање у језичкој култури у нашој администрацији, државној управи и школству, издавачким кућама и на радију и телевизији, донето је неколико одлука. У Одлуци бр. 12, познатијој под називом *Картићка језичких недоумица* (јул 1999), дати су оквири за решавање *свијница језикословних* и подстицаји да се на том пољу пре свега ангажују чланови Одбора и његових комисија. Одлука бр. 29 (2003. године) утврдила је *семинар српске језичке културе* на катедри за језик и говор Центра за издавачку делатност Коларчеве задужбине. О *недоустицивом запемаривању националног језика* говори Одлука бр. 40 (2004. године).

Уз одлуке приређивачи су укључили и кључна нормативна акта — *Споразум о оснивању* Одбора и *Пословник о раду*. Ту се, такође, прилажу и списковни чланова Одбора и његових комисија.

Осим помнутих докумената важних за рад Одбора и значајних документационих извора за будућност, у књизи се налазе и неки други прилози, пре свега о српској лингвистичкој стварности данас и процесима стандардизације српског језика.

Предајући јавности ову књигу, приређивачи очекују да ће она наићи на топао пријем код читалаца и да ће допринети подизању и унапређивању не баш завидног нивоа наше језичке културе. Приређивачи очекују од свих чланова Одбора и његових комисија, као и сваког другог добронамерног појединца, да се заложу за што успешнији рад Одбора и убудуће како би се могло спроводити организовано *језичко планирање и остваривање адекватна језичка политица у пракси* — како је то чињено и до сада, највише заслугом Бранислава Брборића, који је осмислио и уобличио највећи број досадашњих одлука, које се сто, према његовој визији и његовом обћању, ипак у право време појављују пред читаоцима.

Приређивачи ове књиге топло се захваљују и издавачу *Београдској књизи* и господину Милану Тастићу, без чијег разумевања и спремности да књига што пре угледа светлост дана племенита идеја о њеном објављивању можда не би још неко време била остварена.

Јован Вуксановић
Радојко Гачевић

Полазећи од потребе за обједињавањем стручњака за српски језик и институција које се научно баве српским језиком на целокупном његовом говорном простору, као и од потребе за језичким планирањем које би водило адекватној језичкој политици и пракси, нарочито пужној у новим државним приликама и новонастајућим међународним околностима, а на предлог председника трију академија и Матице српске, Српска академија наука и уметности (САНУ), Црногорска академија наука и уметности (ЦАНУ) и Академија наука и уметности Републике Српске (АНУРС), Матица српска, Институт за српски језик у Београду, филолошки факултети у Београду, Новом Саду, Никшићу, Нишу, Српском Сарајеву и Бањој Луци, као и Универзитет у Крагујевцу и Српска књижевна задруга у Београду — закључили су

СПОРАЗУМ О ОСНИВАЊУ ОДБОРА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Члан 1.

Циљеви Споразума о оснивању Одбора за стандардизацију српског језика (у даљем тексту: Одбор) јесу:

— обједињавање људи од науке и струке као и њихових институција на целокупном говорном простору српског језика како би програмн истраживања стандарднојезичке и комуникацијске проблематике били што плодотворнији;

— систематско нормирање српског језика, с екавским и ијекавским изговором, свесобухватно и у појединостима, и израда одговарајућих докумената и приручника, као и доношење аката који би обезбедили проходност меродавних иновација у нормативностици и језичкој пракси;

— доприношење међународној сарадњи домаћих институција и стручних појединаца са странама и уклапању српског језика и српистике у међународне пројекте и стандарде, термилошке, комуникацијске и информатичке, а, када је неопходно, и оглашавање у међународним форумима, агенцијама и институцијама;

— унапрсђивање сарадње с државним органима како би србистика, и материјално, и кадровски, и програмски, могла јачати и оспособљавати се за адекватно реаговање на нове изазове, процесе и програме који се, и зависно од технолошких (р)волуција и независно од њих, намсћу или се могу намстати на домаћој и међународној сцени.

Члан 2.

Имајући у виду кадровске могућности и разлоге практичности, оснивачи Одбора именовали су по два члана из САНУ, Матице српске и Института за српски језик у Београду, као и са Филолошког факултета у Београду и Филозофског факултета у Новом Саду, односно по једног члана Одбора из ЦАНУ и АНУРС, као и са Филозофског факултета у Никшићу, Филозофског факултета у Нишу, Филолошког факултета у Приштини, Филозофског факултета у Бањој Луци, Универзитета у Крагујевцу и Српске књижевне задруге у Београду.

У случају оснивања нових универзитетских центара, односно катедара и института за србистику, на њихов захтев број чланова Одбора може се повећати.

Члана Одбора може разрешити само институција која га је именovala. Члан Одбора може поднети оставку на чланство у Одбору и образложити је усмено или писмено. Одбор може предложити оснивачу да замени свог члана, односно своје чланове Одбора.

Члан 3.

Одбор је заједничко радно тело оснивача. Одбор нема статус правног лица.

Одбор се састаје по потреби а најмање једном годишње. Одбор ради у пленуму и у комисијама, у чијем саставу могу бити и стручњаци који нису чланови Одбора.

Стручно-административне послове за Одбор обавља Институт за српски језик у Београду.

Одбор се састаје у Београду, а по потреби може се састајати и другде.

Одбор обавештава јавност о своме раду.

Одбор има свој Пословник.

Члан 4.

О свом раду и његовим резултатима Одбор обавештава надлежне државне органе (министарства СРЈ, Републике Србије, Републике Црне Горе

и Републике Српске). Представници тих органа, или једнога од њих који одреди надлежна влада, могу присуствовати седницама Одбора и учествовати у његовом раду, јер језичка стандардизација није само лингвистички него је и најшири друштвени, социокултурни и цивилизацијски процес.

Члан 5.

Путовање на седнице Одбора и боравак чланова изван пребивалишта финансирају оснивачи, покривајући дневнице и подвозно-боравишне трошкове чланова које су они именовали. Трошкове стручно-административних послова сноси Институт за српски језик.

Члан 6.

Овај споразум ступа на снагу чим га потпишу овлашћени представници САНУ, ЦАНУ и АНУРС, као и половине осталих оснивача.

У Београду, 12. децембра 1997. године

За Српску академију наука и уметности

А. Јесенић

За Црногорску академију наука и уметности

Драгушин Ђ. Зукотинић

За Академију наука и уметности Републике

Кешер Милош
Српске

За Матицу српску

Ђонгаз Јовановић, савјетник

За Институт за српски језик у Београду

С. Јукић

За Филолошки факултет у Београду

Милош Пучељак

За Филозофски факултет у Новом Саду

Милош Белић

За Филозофски факултет у Никшићу

Б. Белић

За Филолошки факултет у Приштини

Милош Белић

За Филозофски факултет у Иишу

Јосифи Ђис

За Филозофски факултет у Српском Сарајеву

Ђорђе М. Ђосковић

За Филозофски факултет у Бањој Луци

Милош

За Универзитет у Крагујевцу

Сав. Милошевић

За Српску књижевну задругу у Београду

Носица Томашевић

Ван Сав. Милошевић

ПРОГРАМ РАДА ОДБОРА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

1. Одбор ће, преко своје Комисије за односе с јавношћу и решавање негодљивих питања и Института за српски језик у Београду, који обавља стручно-административне послове Одбора, пратити и подстицати рад комисија и успостављање чврстих програмских и радних веза с оснивачима, јер је огромна већина чланова запослена у оснивачким установама.

2. Одбор ће пратити и подстицати рад на хитном остваривању библиографских пројеката, укључујући и онај свеобухватни (компјутерски) ако се покаже да је он спреман за извођење и да се могу прибавити повчана средства.

3. Одбор ће пратити и подстицати рад на већ прихваћеним капиталним пројектима (две синтаксе, творба речи, фонологија, једнотомни речник, обратни речник, двојезични речници, заокруживање правописног комплекса). Одбор ће настојати да се нађе радно језгро и за непокривене капиталне пројекте (морфологија, акценатски речник и др.).

4. Инсистирајући на самосталности и иницијативности комисија и њихових чланова, Одбор очекује да се сваки члан бар једном годишње огласи у двама часописима који се баве (и) нормативистиком (*Наш језик* и *Језик данас*), што никако не значи да не би требало да се они, и с нормативним прилозима, оглашавају и другде, на домаћим и међународним скуповима, у другим часописима, у настави, у јавним гласилима и другде.

5. Од својих чланова који раде у настави Одбор очекује да мотивишу студенте за проучавање нормативних питања и њихово укључивање у нормативистички рад. Сматрајући својим програмским задатком *молитве и молбе*, Одбор *моли* своје члапове и осниваче да држе у глави идеју о подизању стандардношког и језикословног подмлатка уопште, јер без тога неће моћи ни у догледно време ни у даљој будућности одговорати на стандардношкоке изазове. У те изазове спада и продор најмоћнијег светског језика (*lingua franca*), енглеског, у све поре планетарног па и нашег живота на говорном простору српског језика. Тај нас изазов обавезује и на што боље познавање тог језика али и на заштиту српског језика. Продор енглеског нарочито погађа термилошки појмовник и упућује нас на активирање творбених моћи српског језика. Оне су биле занемариване због робовања

првобитном фолклорном разумевању творбе речи и изградње стандардног језика на народној основи уз искључив ослонац на изворне говоре села уместо на осамостаљени идиом образованих слојева града; и биле су запуштене због одупирања хрватском књишком претеривању с неологизацијом, понскад карикатуралном и нагрдном. Шта год мислили о хрватском и бошњачком стандардном идиому, који су у многим погледу неједнаки ентитети, ми их не можемо оспорити, а још мање „укинути“, али можемо пратити њихов развој.

6. Одбор очекује од својих чланова и чланова комисија да допринесу неопходном терминолошком разграничењу (језички стандард / стандардни језик : језик књижевности / књижевни језик : супстандардни језички израз[и] : дијалекти) и оном разумевању стандардолшког посла које је назначено у првој одлуци Одбора (завршно поглавље, одмах после потпоглавља 3.6), што никако не подразумева „хајку“ на било шта, „прогон“ или „укидање“ било чега, па ни *укидање* традиционалног значења термина *књижевни језик*. Најкраће речено — Одбор се неће бавити никаквим укидањем, већ само срђивањем и уређивањем српскога стандардног језика са оба његова изговора (скавица и ијекавица) и оба његова писма (ћирилица и латиница).

7. Одбор такође очекује од својих чланова и чланова комисија да у својим установама и изван њих допринесе атмосфери сарадње, разумевања, толеранције и саборности, без обзира на атмосферу на друштвеном макроплану и у друштвеним микројединицама. Одбор не може битно утицати на развој друштвених прилика, често обележених острашћеношћу и несаборношћу наших људи, али понешто може и мора утицати, и то у правцу који призива слогу, а не потпирује сукобе. Стварање боље атмосфере само је по себи програмски задатак првог реда.

8. Одбор *умољава* све председнике комисија да прате и подстичу рад на остваривању прихваћених програма и да о томе извештавају Комисију за односе с јавношћу и решавање неодложних питања, а преко ње, или непосредно, све чланове Одбора и његове осниваче.

9. Одбор *задужује* Комисију за односе с јавношћу да на основу увида у досадашња нормативна решења која се тичу ситница језикословних и властитих процена њихове важности, разуме се у сарадњи с другим комисијама, приступи изради *карџиојтеке језичких појединосџи* која би се доставила члановима Одбора и његових комисија како би се подстакло рашчишћавање (и даље) нерешених питања. Наиме, одлуке Одбора — односно његови *сџавови*, *мишљења*, *прејоруке*, *саопшћења*, *реаговања* и *исправке* — могли би више него досадашњи мање обавезни појединачни нормативистички захвати утицати на побољшање јавне речи у свим регистрима и подрегистрима (стиловима и подстиловима) стандардног језика. Споменути упитник не мора бити коначан и свесобухватан, јер се може мењати и дограђивати кад год се уочи потреба за тим.

10. Одбор ће настојати да преко надлежних државних органа у Савезној Републици Југославији (СРЈ),* односно у Републици Србији (РСБ) и Републици Црној Гори (РЦГ), као и у Републици Српској (РСп), те преко спонзора, прибавља неопходна новчана средства за рад Одбора и што боље и плодотворније обзнањивање његових резултата. Одбор ће такође настојати да изван његовог видног поља не остану ни језички проблеми делова нашег народа у старој и новој дијаспори.

11. Одбор ће, исто тако, настојати да се сваки верификовани рад који произађе из делатности Одбора, његових комисија и појединаца, на одговарајући начин награди. Одбор ће сарађивати с издавачима капиталних дела на пољу језичке стандардизације (монографских публикација о којима је било речи у тачки 3. овог програма) и језичке културе уопште, како би се, уз прибављање материјалних средстава и одговарајућих мишљења Одбора, испословала што приступачнија цена сваке монографије и њена што боља проходност у јавном животу.

12. Пошто је на неким седницама комисија било примедба на ретко састајање Одбора, настојаће се да, у раздобљу које је пред нама, пленумске седнице буду чешће. Било је и примедба да неке књиге нису стигале до оних којима су биле намењене. Одбор ће усредсредити своју пажњу и на то да књиге обавезно стижу у руке чланства, укључујући и спремност да сви стручњаци везани за рад Одбора уредно примају *Наш језик* и *Језик данас*.

* Сада је то државна заједница Србија и Црна Гора (СЦГ).